

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ**
(NR 241)
z dnia 8 listopada 2018 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 241)

8 listopada 2018 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Lecha Kołakowskiego (PiS)**, zastępcy przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

I. informację o dokumentach UE, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag: COM(2018) 704, 709 (art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r.), COM(2018) 657, 667, 669, 672, 674, 676, 677, 678, 679, 682, 683, 684, 688, 708 (art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.), COM(2018) 663, 665, 668, 673, 675, 686, 687, 689, 690, 696 (art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.);

II. w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Gospodarczych i Finansowych (16 listopada 2018 r.), w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach (COM(2018) 600);

III. w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Zmieniony wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), rozporządzenie (UE) nr 1094/2010 w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych); rozporządzenie (UE) nr 1095/2010 w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych); rozporządzenie (UE) nr 345/2013 w sprawie europejskich funduszy venture capital; rozporządzenie (UE) nr 346/2013 w sprawie europejskich funduszy na rzecz przedsiębiorczości społecznej; rozporządzenie (UE) nr 600/2014 w sprawie rynków instrumentów finansowych; rozporządzenie (UE) 2015/760 w sprawie europejskich długoterminowych funduszy inwestycyjnych; rozporządzenie (UE) 2016/1011 w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych; rozporządzenie (UE) 2017/1129 w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym, oraz dyrektywę (UE) 2015/849 w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terrory-

zmu (COM(2018) 646 – wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej;

IV. w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylającego wspólne działanie Rady 98/700/WSiSW, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1052/2013 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1624. Wkład Komisji Europejskiej w spotkanie przywódców w Salzburgu w dniach 19 i 20 września 2018 r. (COM(2018) 631 – wersja ostateczna);

V. w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Zmieniony wniosek dotyczący Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Azylu i uchylającego rozporządzenie (UE) nr 439/2010. Wkład Komisji Europejskiej w spotkanie przywódców w Salzburgu w dniach 19 i 20 września 2018 r. (COM(2018) 633 – wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej;

VI. w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (wersja przekształcona). Wkład Komisji Europejskiej w spotkanie przywódców w Salzburgu w dniach 19 i 20 września 2018 r. (COM(2018) 634 – wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej.

W posiedzeniu udział wzięli: **Piotr Walczak** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Renata Szczęch** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji wraz ze współpracownikami, **płk Grzegorz Niemiec** zastępca komendanta głównego Komendy Głównej Straży Granicznej, **Joanna Ciągadlak-Socha** naczelnik wydziału i **Emilia Sieklicka** ekspert w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agnieszka Maciejczak**, **Artur Zaniewski** i **Joanna Heger** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych; **Bartosz Pawłowski**, **Tomasz Jaroszyński**, **Paweł Bachmat** i **Paweł Kościelny** – eksperci ds. legislacji z Biura Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Stwierdzam kworum. Witam serdecznie wszystkich obecnych członków Komisji, ministrów i towarzyszące im osoby. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek obrad.

Przechodzimy do rozpatrzenia pkt I, czyli informacji o dokumentach UE, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag. Są to następujące dokumenty: w trybie art. 7 ust. 4 ustawy COM(2018) 704, 709, w trybie art. 8 ust. 2 ustawy COM(2018) 657, 667, 669, 672, 674, 676, 677, 678, 679, 682, 683, 684, 688, 708, w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy COM(2018) 663, 665, 668, 673, 675, 686, 687, 689, 690, 696. Czy do wymienionych przeze mnie dokumentów państwo posłowie chcą zgłosić uwagi, czy też zgodnie z wnioskiem prezydium możemy

je przyjąć bez rozpatrywania przez Komisję? Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do wymienionych powyżej dokumentów. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt I.

Przechodzimy do pkt II, czyli rozpatrzenia w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informacji o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Gospodarczych i Finansowych (16 listopada 2018 r.), w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach. Rząd jest reprezentowany przez pana ministra Piotra Walczaka, podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska rządu.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Piotr Walczak:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie i panowie posłowie, mam przyjemność przedstawić państwu informację o projekcie budżetu UE na rok 2019 przewidzianym do rozpatrzenia na posiedzeniu rady Ecofin w formacie budżetowym 16 listopada br. Projekt budżetu został opublikowany przez Komisję Europejską 23 maja. Rada UE przyjęła swoje stanowisko większością kwalifikowaną 4 września. Wielka Brytania w tym zakresie wstrzymała się od głosu. Porozumienie to zakłada zmniejszenie zobowiązań o 1,5 mld euro oraz płatności o 505 mln euro względem propozycji Komisji Europejskiej. W efekcie wysokość środków na zobowiązania stanowi 164,1 mld euro, a wysokość środków na płatności – 148,2 mld euro. Wobec aktywnej postawy polskich beneficjentów budżetu UE udało się na tym etapie zminimalizować presję płatników na cięcia w polityce spójności. Cięcia w dziale 1B dotyczyły łącznie technicznego przeniesienia środków na finansowanie programu wspierania reform strukturalnych do działu 2 i umieszczenia ich w rezerwie.

Polska od samego początku popierała projekt przedłożony przez Komisję Europejską, uważając go za przygotowany na konserwatywnych założeniach, w szczególności w zakresie polityki spójności. Jednakże wobec nieustającej presji ze strony państw płatników netto na cięcia dla uniknięcia przedłużania się sporu Polska zdecydowała się poprzeć przedłożony kompromis w zamian za ujęcie w stanowisku Rady wzmocnionej w stosunku do deklaracji przyjętej do budżetu UE na 2018 r. deklaracji o płatnościach. Polska traktuje stanowisko Rady jako dobrą podstawę, jako pewne minimum do dalszych negocjacji z PE, który tradycyjnie przychylniej ocenia wydatki budżetu UE. Tak też się stało w bieżącym roku. Parlament Europejski 24 października przegłosował poprawki do budżetu UE i w zdecydowanej większości odrzucił poprawki Rady oraz przywrócił kwoty zaproponowane przez Komisję Europejską lub je podwyższył. Zaproponował, by środki na zobowiązania wyniosły 166,3 mld euro, więcej o 2,2 mld euro w stosunku do propozycji Rady i o 700 mln euro w stosunku do propozycji Komisji, oraz by środki na płatności wynosiły 149,3 mld euro, więcej o 1,1 mld euro w stosunku do propozycji Rady i o 600 mln euro w stosunku do propozycji Komisji.

W związku z faktem, że Rada UE nie zaakceptowała poprawek PE, zwołany został komitet pojednawczy Rady i PE. Prace komitetu będą trwały maksymalnie 21 dni, tj. od 30 października do 19 listopada. Rada Ecofin 16 listopada będzie się właśnie starała uzgodnić stanowisko Rady UE odnośnie do projektu budżetu UE na 2019 r. równoległe do toczących się prac komitetu pojednawczego. W trakcie procedury pojednawczej dla Polski istotne będzie wypracowanie takich rozwiązań, które zapewnią odpowiednie środki w budżecie UE na rok 2019. Powinny one pozwolić zarówno na pełną realizację dotychczasowych polityk – polityki spójności i wspólnej polityki rolnej – ale równocześnie na sprostanie nowym wyzwaniom stojącym przed UE.

Jednocześnie będziemy zabiegali o zapewnienie, aby co najmniej został utrzymany poziom budżetu UE, w szczególności w dziale 1B budżetu, przyjęty w stanowisku Rady UE. Po pozytywnym zakończeniu procedury pojednawczej Rada i PE będą miały 14 dni na formalne przyjęcie budżetu UE na kolejny rok. W przypadku braku porozumienia w trakcie procedury pojednawczej Komisja Europejska będzie zobowiązana do niezwłocznego przedłożenia nowego projektu budżetu na rok 2019. Procedura budżetowa w znacznie skróconych terminach rozpocznie się wówczas od nowa.

Mając na uwadze powyższe informacje, zwracam się do Wysokiej Komisji z uprzejmą prośbą o przyjęcie informacji rządu dla Sejmu i Senatu w sprawie projektu budżetu UE na rok 2019. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Nie widzę. Czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji? Nie widzę. Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Gospodarczych i Finansowych w dniu 16 listopada 2018 r. w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach w trybie art. 11 ust. 1 ustawy.** Na tym zamykam rozpatrywanie pkt II.

Przechodzimy do pkt III, czyli rozpatrzenia w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Zmienionego wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), rozporządzenie (UE) nr 1094/2010 w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych), rozporządzenie (UE) nr 1095/2010 w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych), rozporządzenie (UE) nr 345/2013 w sprawie europejskich funduszy venture capital, rozporządzenie (UE) nr 346/2013 w sprawie europejskich funduszy na rzecz przedsiębiorczości społecznej, rozporządzenie (UE) nr 600/2014 w sprawie rynków instrumentów finansowych, rozporządzenie (UE) 2015/760 w sprawie europejskich długoterminowych funduszy inwestycyjnych, rozporządzenie (UE) 2016/1011 w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych, rozporządzenie (UE) 2017/1129 w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym, oraz dyrektywę (UE) 2015/849 w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu (COM(2018) 646 – wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP.

Rząd jest reprezentowany również przez pana ministra Piotra Walczaka, podsekretarza stanu w MF. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Walczak:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, mam przyjemność przedstawić państwu stanowisko rządu do wniosku dotyczącego przeglądu europejskiego systemu nadzoru finansowego, dalej będę się posługiwał skrótem ESAs. Omawiany dzisiaj wniosek Komisji Europejskiej w zasadniczej części powtarza ubiegłoroczny wniosek w tej samej sprawie, z tą różnicą, że rozszerza przegląd europejskich urzędów nadzoru o zmianę w dyrektywie w sprawie zapobiegania wykorzystaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu i wynikające z niej zmiany w rozporządzeniach dotyczących ESAs.

Stanowisko rządu RP do wniosku Komisji Europejskiej z 2017 r. w przedmiotowym przeglądzie ESAs COM(2017) 536 zostało zaakceptowane przez szanowną Komisję 13 grudnia ubiegłego roku. Rząd podtrzymuje swoje stanowisko w odniesieniu do rewizji europejskich urzędów nadzoru, a w odniesieniu do nowych propozycji zawartych w niniejszym wniosku rząd kierunkowo popiera niektóre zmiany spośród proponowanych przez Komisję Europejską inicjatyw, to jest: lepszą integrację ryzyk związanych z praniem pieniędzy w związku z nadzorem ostrożnościowym oraz wzmocnienie współpracy i wymianę informacji między organami nadzoru ostrożnościowego a organami nadzoru przeciwdziałania praniu pieniędzy, ponieważ ustalenie jasnych zasad współpracy w zakresie tych praktyk wydaje się kluczowe. Jednocześnie rząd uważa za niezasadne, by wyżej wymieniony wniosek skupiał się na całościowej przebudowie systemu nadzoru nad praktykami przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu. W opinii rządu nie wydaje się, aby uzasadnione były tak daleko idące zmiany zaproponowane

przez Komisję, skutkujące de facto centralizacją instytucjonalną nadzoru w europejskiej agencji bankowości – dalej będę używał skrótu EBA – istnieją uzasadnione wątpliwości co do wzmocnienia kompetencji EBA w przypadku podejrzenia złamania prawa unijnego czy wiążącej mediacji. Rząd dostrzega konieczność wprowadzenia pewnych zmian w dotychczasowym sposobie sprawowania nadzoru nad rynkiem w zakresie przeciwdziałania praktykom prania pieniędzy, jednak zmiany te powinny mieć na celu przede wszystkim usprawnienie praktyk nadzorczych w UE.

Podsumowując, w ocenie rządu przegląd europejskich urzędów nadzoru i przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu powinien być ograniczony do tego, co jest rzeczywiście konieczne do usprawnienia ich funkcjonowania, a tym samym do usprawnienia nadzoru nad rynkiem kapitałowym. Mając na uwadze powyższe informacje, zwracam się do Wysokiej Komisji z uprzejmą prośbą o przyjęcie stanowiska rządu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Bartłomiej Wróblewski. Bardzo proszę pana posła o zabranie głosu.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, państwo ministrowie, moje stanowisko jest zgodne ze stanowiskiem rządu. Proponowane zmiany mają na celu usprawnienie ram europejskich urzędów nadzoru i wzmocnienie obecnych ram nadzorczych. Rzeczywiście można mieć nadzieję, że przyczynią się do zwiększenia skuteczności i efektywności nadzoru na poziomie UE. W szczególności zasadne wydaje się wzmocnienie współpracy i wymiany informacji między organami nadzoru ostrożnościowego a organami nadzoru i kontroli w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu. Stąd też konieczne jest zapewnienie skuteczności i spójnej regulacji ostrożnościowej i nadzoru w całym europejskim sektorze finansowym. Niemniej rzeczywiście niektóre z propozycji powinny być przedmiotem dalszych prac i dodatkowych uzgodnień na poziomie grup roboczych Rady UE. Zgadzam się ze szczegółowymi zastrzeżeniami, które zostały sformułowane w stanowisku rządu.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Nie widzę. Wobec tego chciałbym zaproponować następującą konkluzję: Stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy dokument o sygnaturze COM(2018) 646 – wersja ostateczna. Komisja podzieliła stanowisko rządu.** Czy jest sprzeciw? Nie widzę. Wobec tego stwierdzam, że Komisja przyjęła powyższą konkluzję. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt III.

Przechodzimy do pkt IV, czyli rozpatrzenia w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylającego wspólne działanie Rady 98/700/WSiSW, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1052/2013 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1624. Wkład Komisji Europejskiej w spotkanie przywódców w Salzburgu w dniach 19 i 20 września 2018 r. (COM(2018) 631 – wersja ostateczna). Szanowni państwo, chciałbym przekazać, że do dzisiaj nie wpłynął projekt stanowiska rządu w odniesieniu do tego projektu rozporządzenia. Rząd jest reprezentowany przez panią minister Renatę Szczech, podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. Bardzo proszę panią minister o przedstawienie stanowiska Polski i wyjaśnienie przyczyn, dlaczego projekt stanowiska rządu nie został jeszcze przekazany Komisji. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Renata Szczech:

Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowna Komisjo, w dniu 12 września br. Komisja Europejska opublikowała projekt zmiany rozporządzenia w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, stąd na samym wstępie chcę wyjaśnić powody nieprzedłożenia do dzisiaj stanowiska. Jak mówię, projekt został przedłożony przez KE dosyć

późno, ale na chwilę obecną chcę zadeklarować Wysokiej Komisji, że konkretne propozycje przedłożone przez nas agencji Frontex są właśnie analizowane i w najbliższym okresie, w najbliższych dniach będziemy mieć odpowiedź agencji Frontex na propozycje przesłane przez stronę polską. Dlatego do dzisiaj jeszcze nie udało nam się wypracować ostatecznej treści stanowiska. Jak mówię, ona tylko w obszarze dotyczącym konkretnych liczb w odniesieniu do funkcjonariuszy, jak również kwestii finansowych jest uzgadniana i jesteśmy już na końcowym etapie tych uzgodnień. Dzisiaj rano dostaliśmy powiadomienie z agencji Frontex, że odpowiedź powinna do nas nadejść w najbliższym czasie.

Chcę przedstawić główne założenia wniosku dotyczącego rozporządzenia. Ochrona granic zewnętrznych to kluczowe zadanie przeciwdziałania kryzysowi migracyjnemu. Stanowi to również warunek niezbędny do zachowania integralności strefy Schengen. Propozycja wprowadza utworzenie do roku 2020 stałego korpusu europejskiej straży granicznej i przybrzeżnej, składającego się z pracowników agencji oraz oddelegowanych przez państwa członkowskie ekspertów długo- oraz krótkoterminowych. Indywidualne wkłady państw członkowskich do stałego korpusu Frontex są określone zgodnie z załącznikami 4 i 5. Proponuje się także, aby stały korpus Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, w tym pracownicy agencji, mieli uprawnienia wykonawcze. Agencja będzie dysponowała własnym niezbędnym sprzętem, który będzie wykorzystywany we wspólnych operacjach lub szybkich interwencjach na granicy. Propozycja zmian rozporządzenia umożliwi agencji nabywanie, utrzymywanie, a także eksploataowanie niezbędnych zasobów sprzętowych odpowiadających potrzebom operacyjnym.

Wniosek wzmacnia także zdolność agencji do wymiany informacji i wsparcia państw członkowskich w obszarze powrotów. W ramach nowych uprawnień poszerzone zostały możliwości agencji w zakresie współpracy z państwami trzecimi. Komisja opracowała także koncepcję regionalnych rozwiązań dotyczących sprowadzania na ląd, a także kontrolowanych centrów współpracy z państwami członkowskimi, również odpowiednimi agencjami unijnymi i innymi zainteresowanymi stronami, aby wdrożyć te koncepcje w oparciu o wspólny wysiłek i pełne wsparcie unijne. Wniosek łączy rozporządzenie w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz Eurosur, tj. europejski system nadzorowania granic. Zostanie w pełni zintegrowany z działaniami Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej. Również powierza on agencji przejęcie i dostosowanie systemu dokumentowania danych do obecnych i przyszłych wymogów. We wniosku określono również usprawnienia funkcjonowania straży Frontex oraz określono wieloletni cykl polityki strategicznej mający na celu sterowanie wdrażaniem europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami, w skrócie IBM, oraz ramy zintegrowanego planowania Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej.

W ramach wprowadzanych zmian rząd RP popiera działania oraz wzmocnienie mandatu agencji w zakresie powrotów oraz wzmocnienie mandatu w państwach trzecich, w których działania Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej mogą się przyczynić do poprawy bezpieczeństwa i ograniczenia presji migracyjnej na granicach zewnętrznych UE.

Jednocześnie popieramy również utworzenie centrów kontrolowanych na terenie UE dla osób wyokrętowanych podczas operacji ratunkowych SAR. Rząd dostrzega w nowej propozycji element realnego skoordynowanego wsparcia państw najbardziej obciążonych presją migracyjną, w pełni popieramy również szerokie wsparcie UE w procesie tworzenia i operowania centrami kontrolowanymi, w tym z oferowanym wsparciem technicznym, operacyjnym i finansowym poza UE.

Natomiast odnośnie do propozycji utworzenia stałego korpusu agencji – i to jest właśnie kwestia, nad którą jeszcze pracujemy – wszelkie działania w tym zakresie powinny być realizowane zgodnie z traktatowym podziałem kompetencji. Tutaj rząd popiera co do zasady zawarte propozycje, jednocześnie podnosimy rolę wspierającą agencji w tym kontekście, aby nasze służby, czyli straż graniczna, zachowały swoje uprawnienia wykonawcze jako państwa członkowskiego, natomiast zadania wykonywane przez pracowników agencji na terytorium państw członkowskich powinny być realizowane wyłącznie za zgodą państwa goszczącego, z poszanowaniem jego suwerennych kompetencji w zarządzaniu, w imieniu oczywiście całej UE, swoim odcinkiem granicy zewnętrznej.

Obecnie polska straż graniczna skutecznie zabezpiecza zewnętrzną granicę UE. W ocenie Frontexu jesteśmy bardzo wysoko oceniani. Pragnę dodać, że na ostatnim posiedzeniu Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w Luksemburgu, gdzie obecny był dyrektor wykonawczy agencji Frontex, dyrektor Leggeri, przedstawił wysoką ocenę pracy na naszej granicy wschodniej UE.

Znając rolę Polski w ochronie UE przed nielegalną migracją ze wschodu, polskie władze podejmują wszelkie dostępne środki, aby uniemożliwić przekraczanie wschodniej granicy bez tytułu prawnego. Chcę to podkreślić. Naszym zamiarem jest uniknięcie nadużywania procedur, w szczególności azytowych, przez cudzoziemców, którzy chcą się przedostać do innych krajów UE. W tym kontekście kluczowe jest zapewnienie, aby rozwój Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej nie spowodował nadmiernego obciążenia państw członkowskich, które zaburzyłoby prawidłowe funkcjonowanie ochrony granicy zewnętrznej, co jest zadaniem dla nas i dla naszej straży granicznej w kontekście wszystkich państw członkowskich UE, które posiadają granicę zewnętrzną UE.

Jednocześnie państwa członkowskie powinny poza odpowiednim wsparciem finansowym otrzymać odpowiedni czas na wdrożenie tych rozwiązań, tak aby uniknąć negatywnego wpływu tych działań na swoje odcinki granicy zewnętrznej. Wszelkie zmiany dotyczące Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinny być wprowadzane stopniowo, co spotyka się z tym, że w większości krajów członkowskich to stanowisko jest reprezentowane równoległe z rozwojem potencjału państw członkowskich w tym obszarze i ich formacji, w szczególności właśnie struktur krajowych przeznaczonych do ochrony granicy zewnętrznej.

Przedefiniowania zakresu działania stałej służby Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinny być tak procedowane, aby nie godziły w uprawnienia suwerennych państw członkowskich, a także, aby zapewniły odpowiedź na rzeczywiste potrzeby państw członkowskich. Jednocześnie rząd będzie wnosił o zapewnienie większej elastyczności państwom członkowskim w zakresie planowania i gospodarowania zasobami ludzkimi oraz oddelegowywania funkcjonariuszy w ramach kategorii drugiej, tj. oddelegowanie długoterminowe, oraz z kategorii trzeciej, tj. oddelegowanie krótkoterminowe. Konieczne jest również zapewnienie odpowiednich mechanizmów działania w przypadku wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych w państwie członkowskim oraz konieczności odstąpienia w takim przypadku od zobowiązań na rzecz agencji. Należy dążyć również do utworzenia mechanizmów, które pozwolą uniknąć sytuacji, w której z uwagi na konieczność oddelegowania dodatkowych funkcjonariuszy do agencji państwo członkowskie będzie się musiało ubiegać o wsparcie agencji. Zwiększenie roli państw członkowskich w procesie podejmowania decyzji, w szczególności zmiany trybu podejmowania decyzji w sytuacji wymagającej pilnego podjęcia działań na granicach zewnętrznych, w kierunku przyznania uprawnień wykonawczych Radzie UE oraz uwarunkowanie decyzji dotyczącej wysłania korpusu agencji od zgody zainteresowanego państwa pozwoli na to, abyśmy mogli się przyjrzeć tym uprawnieniom, które są zasadne i które mogą być przyjęte, a które powinny być zmienione w kontekście tej regulacji.

Zgodnie ze stanowiskiem rządu polskiego powierzenie uprawnień wykonawczych Radzie pozwoli na zapewnienie politycznego udziału państw członkowskich w procesie decyzyjnym oraz zapewni, że uruchomienie interwencji będzie poprzedzone, jak wcześniej wspominałam, suwerenną zgodą zainteresowanego państwa członkowskiego. Jednocześnie pragnę zwrócić uwagę na to, żeby optymalne wykorzystanie środków zarówno dostępnych po stronie agencji, jak i państw członkowskich – bardzo istotną kwestię – odbyło się przy rozważeniu efektywności wdrażanych narzędzi, to znaczy doprecyzowania przepisów dotyczących między innymi wymiany informacji pomiędzy agencją a państwami członkowskimi w zakresie Eurosur. Eurosur to jest europejski system nadzoru granic.

Ostatnia kwestia, którą chciałabym przytoczyć, to jest udzielenie adekwatnego finansowego wsparcia z budżetu UE dla państw członkowskich z tytułu oddelegowania funkcjonariuszy w ramach kategorii drugiej i trzeciej, o których wspominałam, a także na rozwój potencjału poszczególnych państw członkowskich w zakresie ochrony granic zewnętrznych, to jest między innymi budowa systemu nadzoru granic lądowych bądź

jego modernizacja, inwestycje sprzętowe, kadrowe, a także wdrożenie nowoczesnych technologii w dziedzinie IT.

Podsumowując, pragnę jeszcze raz przekazać informację, że co do wskazanych głównych rozwiązań przyjęliśmy stanowisko pozytywne. Jak mówię, doprecyzowanie szczegółów odnośnie do mechanizmów refinansowania oddelegowania funkcjonariuszy jest już na końcowym etapie z agencją. Chcielibyśmy zgłosić uzgodnioną propozycję do stanowiska Polski. Dziękuję serdecznie.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję, pani minister. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pani poseł Małgorzata Gosiewska. Bardzo proszę o zabranie głosu.

Poseł Małgorzata Gosiewska (PiS):

Szanowni państwo, myślę, że i tak musimy wrócić do tego tematu w momencie, kiedy wpłynie stanowisko rządu na piśmie i dopiero wtedy będziemy mogli zająć stanowisko jako Komisja. Pani minister zdała nam relację, że trwają rozmowy z Frontexem, stanowisko rządu wymaga uszczegółowienia w kontekście tych uzgodnień, dlatego poczekamy jeszcze na ostateczne stanowisko. Jak wiemy, diabeł tkwi w szczegółach. Generalnie dobry kierunek, ale szczegóły w zakresie finansowym, jak również doprecyzowanie pewnych kompetencji na terenie krajów członkowskich, jeśli chodzi o funkcjonowanie straży granicznej, do ustalenia, więc proponuję, abyśmy z naszym stanowiskiem poczekali na stanowisko rządu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Nie widzę zgłoszeń, wobec tego chciałbym zaproponować następującą konkluzję: Stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy dokument o sygnaturze COM(2018) 631 – wersja ostateczna. Komisja postanawia powrócić do rozpatrzenia projektu rozporządzenia po otrzymaniu projektu stanowiska rządu.** Czy jest sprzeciw? Nie widzę. Wobec tego stwierdzam, że Komisja przyjęła powyższą konkluzję. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt IV.

Przechodzimy do pkt V, czyli rozpatrzenia w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Zmienionego wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Azylu i uchylającego rozporządzenie (UE) nr 439/2010. Wkład Komisji Europejskiej w spotkanie przywódców w Salzburgu w dniach 19 i 20 września 2018 r. (COM(2018) 633 – wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP. Rząd jest reprezentowany również przez panią minister Renatę Szczęch, podsekretarz stanu w MSWiA. Bardzo proszę panią minister o przedstawienie stanowiska rządu.

Podsekretarz stanu w MSWiA Renata Szczęch:

Bardzo dziękuję. Szanowna Komisjo, w ramach pierwszego pakietu azylowego 4 maja Komisja Europejska przedstawiła propozycję nowego, wzmocnionego mandatu Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu, to jest obecnie funkcjonująca agencja o nazwie EASO, tak aby mógł on pełnić rolę polegającą na implementowaniu obowiązujących polityk oraz aby wzmocnić jego działania i możliwości operacyjne. Propozycja przewiduje przekształcenie istniejącego urzędu w pełnoprawną agencję UE ds. azylu, dysponującą rozszerzonymi uprawnieniami i znacznie bardziej rozbudowanymi zadaniami umożliwiającymi usuwanie wszelkich słabości strukturalnych pojawiających się podczas stosowania unijnego systemu azylowego.

Wniosek przewiduje zmiany w art. 16, dotyczącym pomocy operacyjnej i technicznej, oraz w art. 21, dotyczącym zespołów wspierających zarządzanie migracjami. We wniosku proponuje się wprowadzenie nowego zapisu dotyczącego zwiększonej pomocy w ramach procedury udzielania ochrony międzynarodowej i procedury dublińskiej oraz zmianę w odniesieniu do wyboru zastępcy dyrektora wykonawczego. Na marginesie dodam, że na chwilę obecną jest przeprowadzana procedura wyboru dyrektora wykonawczego agencji EASO.

Głównym celem projektu, jak wspomniałam, jest wzmocnienie roli dotychczasowego Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu, a także nadanie pełnego zakresu funkcji agencji, jako agencji UE, która będzie udzielała wszechstronnego wsparcia operacyjnego i wspomagała wdrażanie oraz funkcjonowanie europejskiego systemu azylowego. Niniejszy wniosek ma również za zadanie wzmocnienie współpracy między agencją a Europejską Strażą Graniczną i Przybrzeżną, a także zwiększenie efektywności unijnej polityki azylowej.

Rząd zgodnie ze stanowiskiem odnoszącym się do pierwotnej propozycji legislacyjnej w sprawie utworzenia agencji podtrzymuje horyzontalne stanowisko poparcia dla proponowanego kierunku zmian, którego celem jest wzmocnienie nowej roli agencji. Dodatkowo pozytywnie odnosimy się do proponowanych zmian dotyczących zespołów wspierających zarządzanie migracjami oraz mianowania zastępcy dyrektora wykonawczego. Jednocześnie rząd popiera zakres pomocy operacyjnej i technicznej udzielanej przez agencję, a także możliwość skorzystania przez państwo członkowskie, na wniosek właściwego organu krajowego, ze zwiększonego wsparcia agencji w ramach procedury udzielania ochrony międzynarodowej i procedury dublińskiej.

Niemniej jednak w opinii rządu RP powierzenie agencji niektórych uprawnień, między innymi wsparcia w przygotowywaniu decyzji o udzieleniu ochrony międzynarodowej czy udzieleniu wsparcia organom odwoławczym i sądom, powinno następować wyłącznie w wyniku prośby oraz w zakresie określonym przez organy krajowe. Wyrażamy stanowczy sprzeciw wobec przyjmowaniu takich rozwiązań prawnych, które mogłyby naruszać zasadę proporcjonalności oraz gwarancję poszanowania suwerennych kompetencji państw członkowskich. Nadmienię, że na posiedzeniu Rady w Salzburgu większość krajów członkowskich wyraziła właśnie ten postulat, w związku z tym ponownie wyrażamy sprzeciw wobec możliwości przyznania Agencji UE ds. Azylu uprawnień do podejmowania interwencji w państwie członkowskim w oparciu o decyzję wykonawczą Rady w przypadku, gdy w tym państwie wystąpi nieproporcjonalnie duża presja powodująca poważne i nagłe obciążenie systemu azylowego oraz systemu przyjmowania, a państwo to nie podejmuje żadnych działań lub podejmuje je w niewystarczającym stopniu bądź nie wdraża zaleceń Komisji Europejskiej wynikających z procesu monitorowania napływu migrantów. W ocenie rządu RP każde państwo członkowskie powinno mieć możliwość podjęcia decyzji, czy i w jakim zakresie będzie miała miejsce interwencja na jego terytorium. Pomoc agencji powinna się odbywać wyłącznie na wniosek lub za zgodą danego państwa członkowskiego. Ostatecznie zapewnienie takiej formuły współdziałania pomiędzy agencją a państwami członkowskimi jest warunkiem akceptacji projektowanego rozporządzenia przez rząd RP. Ponadto z uwagi na sprzeciw dotyczący wprowadzenia automatycznego mechanizmu relokacji brak jest także poparcia dla zapisów odwołujących się do zadań agencji w tym zakresie. Tutaj również większość krajów członkowskich wnosi taki sprzeciw. Bardzo serdecznie dziękuję.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Dominik Tarczyński. W zastępstwie pan poseł Bartłomiej Wróblewski. Bardzo proszę o zabranie głosu.

Poseł Bartłomiej Wróblewski (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, pani minister, także zgadzamy się z kierunkiem zmian, który został zaproponowany, w szczególności ze wzmocnieniem nowej roli Agencji UE ds. Azylu. Jednocześnie dzielimy wątpliwości i zastrzeżenia, które zostały sformułowane w stanowisku rządowym.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Pan poseł Jacek Protasiewicz, bardzo proszę.

Poseł Jacek Protasiewicz (PSL-UED):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Prawdę mówiąc, nie do końca rozumiem to stanowisko rządu, które pan poseł Wróblewski popiera, bowiem z jednej strony w debacie o UE, o polityce wobec migrantów w UE, skuteczności działania UE w obszarze radzenia

sobie z migracją, zwłaszcza na masową skalę, mamy wiele zarzutów i pretensji o nieskuteczność organów unijnych, a jednocześnie kiedy proponowana jest przez Komisję Europejską możliwość wkroczenia z tymi kompetencjami, ze skuteczną akcją na terenie państwa, które, tak jak pani minister powiedziała, albo nie podejmuje czynności, albo podejmuje je w sposób opieszwały, to słyszymy, że wobec takiego uprawnienia formułowane jest zastrzeżenie. Więc moje pytanie jest, skąd ten paradoks. Chciałoby się, żeby Unia była skuteczniejsza, a jednocześnie nie daje się instytucjom unijnym instrumentów do tego, żeby była skuteczniejsza. Rozumiem, że można przyjąć takie stanowisko, ale wtedy proszę nie obciążać zarzutami o nieskuteczność UE, bo nie można mieć pretensji – że użyję takiej metafory – do biegacza, że nie wygrywa biegu olimpijskiego, kiedy mu się wcześniej spętało nogi sznurkiem i on w sposób naturalny nie może być zwycięzcą takiego biegu.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Pan poseł Marcin Świącicki, bardzo proszę.

Poseł Marcin Świącicki (PO):

Panie przewodniczący, pani minister, sprawa zahacza o bardzo sporny i mocno debатовany, również w Polsce, punkt mówiący o tym, że w sytuacji pojawienia się naglej dużej fali migrantów można pewną nadwyżkę tych migrantów rozparcelować, że tak powiem, do innych krajów, które nie są tym pierwszym krajem, do którego migranci dotarli. Jak wiadomo, Rada Europejska podjęła w tej sprawie trzy lata temu decyzję. Pewna liczba migrantów przypadła na Polskę, Polska z tego tytułu żadnego migranta nie przyjęła. Natomiast – może pani minister mnie tutaj poprawi czy uściśli, jeśli pamięć mnie zawodzi – Węgry i Czechy złożyły w tej sprawie wnioski do Trybunału Sprawiedliwości UE wyrażający wątpliwość, czy ta decyzja Rady UE była zgodna z prawem europejskim. O ile pamięć mnie nie myli, Trybunał orzekł, że ta decyzja jest zgodna z prawem UE, czyli w przypadku nagłego i dużego napływu do jednego kraju jest możliwość podjęcia decyzji, która pewną nadwyżkę migrantów, według określonych kryteriów, będzie kierowała do innych krajów, które nie są przedmiotem takiego raptownego obciążenia. Jeśli to, co powiedziałem, rzeczywiście miało miejsce, to trochę się dziwię stanowisku naszego rządu, że kontynuuje linię polegającą na tym, że kwestionuje ten artykuł Traktatu o funkcjonowaniu UE, tak jakby go w ogóle nie było, jakby w ogóle nie istniał, jakby w ogóle nie było takiej sprawy. Mamy wspólny obszar Schengen, mamy rozmaite inne sprawy wspólne w tym zakresie i obowiązuje nas pewna solidarność. Można dyskutować, od jakiego poziomu, można dyskutować, w jaki sposób alokować, można dyskutować kogo, czy jakaś kwestia kontroli, wyboru, preferencji powinna być stosowana – to są wszystkie sprawy otwarte do dyskusji, ale sama zasada, że w takiej nadzwyczajnej sytuacji inne kraje przychodzą z pomocą krajowi, który jest pierwszym krajem, gdzie fala migrantów uderzyła, wydaje się, że to jest zgodne z prawem europejskim, z zasadą solidarności i ten punkt jest niesporny. Czy polski rząd dalej stoi na stanowisku, że to jest niezgodne z prawem, nie uznaje tego artykułu prawa europejskiego, który został już osądzony nawet przez Trybunał, że takie decyzje są zgodne z prawem? Może mi pani wyjaśni, dlaczego się upieramy przy tym stanowisku.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy jeszcze ktoś z państwa posłów chce zabrać głos? Nie widzę. Pani minister, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MSWiA Renata Szczech:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Jeżeli panowie posłowie pozwolą, odpowiem na pytanie zadane przez pana posła Protasiewicza i pana posła Świącickiego wspólnie, ponieważ podniesione kwestie są moim zdaniem łączne. Po pierwsze, chcę podkreślić jedną bardzo ważną kwestię, na którą pan poseł Protasiewicz zwrócił uwagę. Tutaj należy się wyjaśnienie. Propozycja utworzenia Agencji UE ds. Azylu jest propozycją, która znacząco nakłada zadania, które już są proponowane agencji Frontex, na jej zadania. Byłoby to w dużej mierze dublowanie pewnych zadań. To jest pierwsza kwestia. Ta sprawa do chwili obecnej nie została jeszcze uzgodniona i to, co jest w tej chwili w projekcie

w propozycji rozwiązań przedłożonych przez Komisję, nie zostało uwzględnione. Propozycja jest z 28 czerwca br. i do chwili obecnej wszystkie uwagi tak naprawdę, które były podczas posiedzenia COREPER w tym dniu zgłaszane przez wszystkie kraje członkowskie o tym, aby wyeliminować z projektów rozporządzeń nakładające się uprawnienia, co powoduje wielkie niezrozumienie roli agencji Frontex w tym obszarze i Agencji UE ds. Azylu... To jest sprawa pierwsza. Więc w odniesieniu do pytania pana posła Protasiewicza – oczywiście jak najbardziej uznaję za zasadne, aby przyjęta została taka propozycja i właśnie stanowisko Polski to popiera, aby to była propozycja kompromisowa, dotycząca monitoringu prowadzonego przez agencję. W jakim obszarze ten monitoring będzie prowadził Frontex i jakie dostanie uprawnienia, a jakie uprawnienia dostanie Agencja UE ds. Azylu i kwestia możliwości jej interwencji w państwach – to było uzgodnione podczas wstępnego porozumienia z PE, natomiast jak do tej pory nie jest ono przyjęte. To gwoli pierwszego wyjaśnienia.

Wracając do kwestii, o której raczył wspomnieć pan poseł Świącicki. Dziękuję serdecznie. Przejdę może do tego, że kluczową sprawą, która nie została uzgodniona, to definicja nadzwyczajnej presji migracyjnej, ponieważ zadania agencji skupiałyby się właśnie w tym obszarze. Tutaj tak naprawdę jeszcze tej definicji nie ma. Co to znaczy? Jaka jest ta nadzwyczajna presja migracyjna, która umożliwia agencji podejmowanie działań oraz posługiwanie się wszystkimi innymi instrumentami, które są przewidziane w reformie wspólnego systemu azylowego, w tym w rozporządzeniu dublińskim. Pragnę dodać, że kwestia przymusowych relokacji jest kwestią zupełnie nieregulowaną w tym obszarze. Proszę zwrócić uwagę, decyzja, o której raczył wspomnieć pan poseł, nie odnosi się do tego rozporządzenia. Mówimy o kompetencjach Agencji UE ds. Azylu w kontekście zadań agencji Frontex w tym obszarze. To nie jest ta regulacja.

Jeżeli mogę jeszcze dodać, kolejnym krokiem, bo taki krok podjęła prezydencja austriacka, było przyjęcie mandatu do negocjacji z PE tego stanowiska, o którym wspomniałam, bo ono jest kluczowe w zakresie procedowania dalszego wniosku. W tym przypadku została zapowiedziana przyspieszona ścieżka przyjęcia raportu, która się zakończy głosowaniem w Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, na którą czekamy. Więc to będzie ten punkt, kiedy będziemy mogli powiedzieć, czy jest to zgodne ze stanowiskiem polski na chwilę obecną, czy nie. Natomiast wszystko wskazuje na to, że, jak powiedziałam, większość krajów członkowskich jest również podobnego zdania.

Chcę jednocześnie dodać, że bardzo istotne wymagane dodatkowe zasoby finansowe, które zostały przedłożone, tj. 55 mln euro rocznie na lata 2019–2027, to są środki, które są niezbędne do realizacji zadań agencji, więc naprawdę nawet na te zadania, na które chcielibyśmy rozszerzyć mandat agencji, byłyby niewystarczające, ale, jak mówię, to nie jest ten przedmiot regulacji. Natomiast w ramach zadań proponowanego rozszerzonego działania agencji jest to już kwota ponad 320 mln euro na perspektywę 2019–2020. Tutaj też toczy się dyskusja, czy powyższe rozporządzenie będzie finansowane w ramach składki do ogólnego budżetu UE przez wszystkie państwa zgodnie z ich procentowym udziałem. To oznacza, że odpowiednia część polskiej składki wynosiłaby 3,6%, to jest prawie 2 mln euro rocznie musiałoby być przeznaczone na finansowanie tego projektu. Jak mówię, bardzo istotne jest to, aby rozdzielić partycypację przez Polskę w kosztach finansowania agencji Frontex oraz finansowania Agencji UE ds. Azylu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy ktoś z państwa posłów jeszcze chce zabrać głos? Nie widzę, wobec tego chciałbym zaproponować następującą konkluzję: Stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy dokument o sygnaturze COM(2018) 633 – wersja ostateczna. Komisja podzieliła stanowisko rządu.** Czy jest sprzeciw? Nie widzę. Wobec tego stwierdzam, że Komisja przyjęła powyższą konkluzję. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt V.

Przechodzimy do pkt VI, czyli rozpatrzenia w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie

w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (wersja przekształcona). Wkład Komisji Europejskiej w spotkanie przywódców w Salzburgu w dniach 19 i 20 września 2018 r. (COM(2018) 634 – wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP. Rząd jest reprezentowany również przez panią minister Renatę Szczęch, podsekretarz stanu w MSWiA. Bardzo proszę panią minister o przedstawienie stanowiska.

Podsekretarz stanu w MSWiA Renata Szczęch:

Dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, celem zaproponowanych zmian we Wniosku KE jest przekształcenie dyrektywy PE i Rady w zakresie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich. Tutaj zadaniem jest zwiększenie skuteczności procedury powrotu obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających na terytorium państw członkowskich. Niniejszy wniosek jest częścią pakietu środków zaproponowanych przez Komisję Europejską w następstwie posiedzenia Rady w dniu 28 czerwca 2018 r. Nowe przepisy mają usunąć przeszkody i niespójności utrudniające skuteczne powroty. Ich celem jest przede wszystkim przyspieszenie procedur powrotowych, zapobieganie ucieczkom i nielegalnemu wtórnemu przemieszczaniu się osób ubiegających się o ochronę oraz zwiększenie ogólnego wskaźnika powrotów z UE. We wniosku – skrótowo przedstawię – KE proponuje ustanowić procedurę graniczną umożliwiającą szybki powrót osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, których wnioski o jej udzielenie zostały odrzucone na podstawie granicznej procedury azylowej. Ponadto KE proponuje ustanowić bardziej przejrzyste i skuteczne zasady dotyczące wydawania decyzji nakazujących powrót oraz regulujące odwołania od takich decyzji. Kolejne to określenie jasnych ram współpracy pomiędzy migrantami o nieuregulowanym statusie a właściwymi organami krajowymi. Ponadto Komisja proponuje uprościć procedury i przepisy dotyczące wyznaczania terminu dobrowolnego wyjazdu, ustanowić ramy udzielenia pomocy logistycznej, finansowej i innej pomocy rzeczowej lub niefinansowej migrantom o nieuregulowanym statusie, którzy decydują się na dobrowolny powrót. Jednocześnie celem tej regulacji jest zapewnienie większej spójności i synergii z procedurami azylowymi, a także wprowadzenie zmian gwarantujących skuteczniejsze wykorzystanie środka detencyjnego.

Ogólnie rząd polski popiera kierunek zmian zaproponowanych we wniosku Komisji, których celem, jak wspominałam, jest wprowadzenie tych regulacji. W szczególności popieramy propozycję ustanowienia przyspieszonej procedury granicznej, która ureguluje zastosowanie wszystkich procedur, w tym procedur i możliwości dotyczących wydawania stosownych decyzji. Widzimy również zasadność usprawnienia procedury odwoławczej jako bardzo ważnego środka, który umożliwi wprowadzenie obowiązku współpracy cudzoziemca w związku z weryfikacją jego tożsamości w celu uzyskania dokumentów podróży, przyczyni się również do lepszego realizowania polityki powrotowej na poziomie europejskim, ale także jest to narzędzie prawne dla cudzoziemca, do którego jest umocowany, powinien być uprawniony. W toku prac nad przedmiotowym wnioskiem rząd RP będzie dążył do wprowadzenia jedynie dodatkowych zmian. To są zmiany legislacyjne, korekcyjne, które w opinii rządu powinny się przyczynić do dalszego zwiększenia efektywności polityki powrotowej. Jak powiedziałam, są to zmiany jedynie dostosowawcze, które w przyszłości będą bardziej precyzyjne i będą korelowały z nowymi rozwiązaniami w obszarze wspólnego systemu azylowego. Dziękuję serdecznie.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję, pani minister. Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Jacek Protasiewicz. Bardzo proszę pana posła o zabranie głosu.

Poseł Jacek Protasiewicz (PSL-UED):

Dziękuję, panie przewodniczący. Rzeczywiście, tak jak pani minister powiedziała, mamy do czynienia z dosyć istotną modyfikacją obowiązującej już w UE od 2008 r. tak zwanej dyrektywy powrotowej. Ta modyfikacja jest istotna, jest oczywiście konsekwencją masowego napływu w 2015 r. wielu migrantów na teren UE. Rzeczywiście, tak jak pani powiedziała, te rozwiązania idą w kierunku, ktoś by powiedział – zaostrenia procedur,

ale moim zdaniem uzasadnionego. Mówiąc krótko, w związku z tym, że w różnych krajach te procedury były ustanawiane do tej pory na szczeblu krajowym i ta kompetencja była bardzo chroniona jako kompetencja narodowa, są one różne. W związku z powyższym bywają kraje, które radzą sobie z migrantem, który ma tak zwany status nieuregulowany, czyli jest bez uzasadnionego prawa pobytu na terenie UE, są kraje, które radzą sobie szybko, sprawnie i dobrze, ale są i takie, które czy to ze względu na opieszałość własnej administracji, czy na rozwiązania prawne radzą sobie gorzej. Stąd Komisja Europejska, ale na wniosek przywódców, a zwłaszcza szczytu salzburskiego, proponuje, aby te kwestie uregulować. Po pierwsze, zobowiązać państwa do tego, żeby ustanowiły obowiązkowe systemy zarządzania powrotami nielegalnych migrantów i żeby te systemy były zintegrowane, tak żeby można się było nawzajem informować po to właśnie, żeby uniknąć sytuacji, o której pani minister powiedziała, w której ktoś ucieka przed organem w jednym kraju i próbuje się schronić w innym, rozpoczynając czasami ponowną procedurę. Daje prawo odmowy udzielenia azylu już na granicy wraz z nakazem powrotu oraz przy ewentualnym wydaleniu czy opuszczeniu UE, popularnie mówiąc, wbić misia do paszportu (tak się kiedyś mówiło w Niemczech), czyli bez prawa powrotu.

Jest jedno rozwiązanie, które z pewnego punktu widzenia mogłoby być kontrowersyjne, ale uważam, że jest uzasadnione, czyli kiedy jest mowa o środku detencyjnym, czyli możliwości zatrzymania takiego migranta, który nie współpracuje z organami państwa unijnego, a jest poważne podejrzenie, że przebywa bez uzasadnionego powodu, to znaczy nie ma uzasadnionych podstaw do tego, żeby się ubiegał o azyl. Unia Europejska proponuje, aby to zatrzymanie nie było dłuższe niż sześć miesięcy, ale nie krótsze niż trzy miesiące. Tak że widać, że instytucje unijne sięgają po propozycje dosyć twardych środków, ale moim zdaniem uzasadnionych, dlatego proponuję stanowisko rządu, które jest akceptujące dla tego kierunku, zaopiniować pozytywnie.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Nie widzę. Wobec tego chciałbym zaproponować następującą konkluzję: Stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy dokument o sygnaturze COM(2018) 634 – wersja ostateczna. Komisja podzieliła stanowisko rządu.** Czy jest sprzeciw? Nie widzę. Wobec tego stwierdzam, że Komisja przyjęła powyższą konkluzję. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt V. Bardzo dziękuję pani minister.

Przechodzimy do spraw bieżących. Następne posiedzenie Komisji odbędzie się dzisiaj o godzinie 13.30 w sali 14 w budynku G. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt VI. Informuję, że porządek dzienny został wyczerpany. Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzenia w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Zamykam posiedzenie Komisji.